

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és
a ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

KOLOZSVAR,
1905. január 19 csütörtök

HIRDETÉSI DIJAK:

Nyitási sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Keziratokat nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 379. Kiadóhivatal: 379.

Választás előtt.

Wesselényi báró ma mondja el programbeszédét. — Lakoma a vasutnál. — Utazás a bérkocsik körül. — Az antiszémita Feilitzsch.

Korteskedő kolozsvári pénzügyi tanácsos.

Feilitzsch és Andrássy. — A báró ur és a szatócsok. — Háromszoros formásértés.

Jogtanárok, mint jelöltek.

— Saját tudósítónktól. —

— január 18.

Leng a zászló, piroslanak és villognak a kortestollak minifelé: ma délután fél 6 órakor tartja Wesselényi Miklós báró, a II. kerület ellenzéki képviselő-jelöltje programbeszédét báró Bánffy, Desewffy gróf, Barabás Béla, Visontai Soma, Vertán Endre, Sebess Dénes jelenlétével a Városi Vigadóban.

Az esemény iránt óriási az érdeklődés városszerte. A mai gyűlés programját az intézőbizottság a következőleg állapította meg:

1. Elnöki megnyitó, tartja dr. Kecskeméthy István.
2. Küldöttségek és vendégek fogadása.
3. Programbeszéd, tartja báró Wesselényi Miklós.
4. Beszéd a vendégek részéről.
5. Üdvözlőbeszéd a választók részéről, tartja Irsay József ref. lelkész.
6. Elnöki bezáró.

A programbeszéd után a pályaudvar éttermében a *vendégek tiszteletére lakoma lesz*. A lakomán tetszés szerint lehet étkezni.

*

Pisztóri Mór dr. vasárnapi programbeszédének az a része, melyben a Tisza István városi politikájával foglalkozott, nem hagyja nyugtona miért is ez szubvencióbuzgóságot, mely szörnyűségeken lóra ült, hogy gazdáját megvédelmezze Pistóri ellen. Nos hát a dolog úgy áll, hogy a rendőrség államosításának gondolatát, melyet a „N. H.” Pistóri által megtagadottnak mond, sem ő, sem más nem utasítja el feltétlenül. Kifogást emel azonban ugy Pistóri, mint egyáltalán minden józanul és jogérzékkel gondolkozó ember ez ellen, hogy a városok anyagi helyzetén való segítség gon-

dolata összekapcsoltságuk a rendőrség államosításának gondolatával.

A kettő két különböző dolog.

A rendőrséget államosítani kell általános *policiális* tekintetből, a városiakat pedig segíteni kell feladataik végrehajtásában általános *gazdasági* okokból.

A vármegyék közigazgatásának dotációjáról már régen az állam gondoskodik. Az lenne tehát megint az osztó igazság, hogy gondoskodjék a városok közigazgatása dotálásáról is, *legalább részben* az állam.

Pisztóri dr. nem mondott egyebet, mint ezt és ezzel még nem szolgált rá arra, hogy a „N. H.” leckét adjon neki a — statisztikából. Igaz, hogy Pistóri emlegette e mellett a rendőr államot is, de hogy ebben is igaza volt, azt épen a „N. H.” cikke igazolja.

A rendőrség államosítása ugyanis nem jelent feltétlenül rendőr államot, de azt jelenti, ha oly államférfiak csinálják, mint Tisza István és oly felfogással csinálják, a milyenek a a „N. H.” is kifejezést ad.

A „N. H.” t. i. N.-Szebent Braszót és Ujvidéket emlegeti, mint olyan helyeket, melyekért a rendőrségnek államosítani kell. Tudjuk, hogy mire céloz. Ismerjük a kormányparti zsurnalisztika eszejárását, mely minden reakciónárius izü intézkedést a nemzetiségi kérdéssel indokol meg. De úgy véljük, hogy épen elég már ebből.

A végén is a nemzetiségi kérdést, ezt a fontos sociál-politikai kérdést, csak policiális rendszabályokkal megoldani nem lehet. De a rendőrségnek politikai feladatokat jelölni ki és ezeknek a feladatoknak a körét szélesíteni: ez az, a mit mindenütt a reakció csinál és a mi a rendőr-államokhoz vezet.

Nagy oka van tehát a szabadság minden hívének a lehető legnagyobb aggodalommal fogadni a rendőrség államosításának a Tisza

István által feltalált alakban kifejezésre jutó gondolatát, mely az ilyen feltalálás után várható megvalósulásban csak az egyéni szabadság és népjog újabb bélyegét fogja jelenteni. Ezekből pedig nem kérünk.

*

A Tisza István inaugurálta rendszer már a vidéken is megtermette gyümölcsét. A jelentéktelen formásértéssé kvalifikált törvénytelenység nem maradt példátlanul, de lelkes követőket toboroz a vidék apró zsarnokai köréből, a kik vicziális nagyságuk jelentőségét ma már csak a törvénytelenység útján vélik biztosítani. Kolozsváron is követik a dicső példát, a mit legjobban bizonyít az, hogy csak a tegnapi napról három törvénytelenséget kell feljegyeznünk.

Első: hogy az igazoló válaszmány „hivatalból” észlelt érvénytelenség alapján megsemmisítette a városi képviselővé *egyhangulag* megválasztott Óvári Elemér dr. mandátumát, noha az ellen petíció nem adatott. *Második,* hogy a főkapitány és tanács iparengedélyt akar adni 30 újabb bérkocsinak, holott a bérkocsik számát szabályrendelet állapítja meg. *Harmadik,* hogy a f. havi városi közgyűlést, mely közgyűlési határozat szerint minden hó 20-án megtartandó, minden indokolás nélkül elnapolták. *Indoka ennek az, hogy a főkapitány által elkövetett törvénytelenységért felelősségre vonható ne legyen.*

Tehát egy napról három „formásértés.” A Tisza rendszer ime jól működik.

*

Bizonyos egyének nagyon mozgolódnak a szatócsok között a Feilitzsch br. ur érdekében. Nem árt tehát emlékeztetbe hozni, hogy miként beszélt Feilitzsch báró, mint városi képviselő most két éve az italmérőkről, kik közé a szatócsok legtöbbször is tartozik. Arról volt szó, hogy a városi jövedékek házi kezelésbe vétessenek-e? És akkor felállott Feilitzsch báró és elmondta, hogy nem szívesen veszi a házi kezelés eszméjét, mert tudja, hogy az italmérők legnagyobb része *igyekezni fog majd megrövidíteni a várost s így nem lesz biztos, a város biztosnak tekintett jövedelme.* Tehát Feilitzsch ur nyíltan vádolta a szatócsokat egy nem tisztességes szándék ápolásával. Fenyves Mór borkereskedő *akkor* cikket is irt erről a dologról egy helyi lapban. És csodálatos, hogy most, épen Fenyves urhoz közel álló kö-

rökben is mozgolódnak a Feilitzsch ur érdekében. Hagyják abba! A milyen gavallér ember Feilitzsch ur, nem is venné jó néven, ha afféle adóeltitkolásban utazó szatócs népség szavazatával jutna mandátumhoz.

*

Tekében vidám élet folyik. Rónay, a főispáni vő gavallér fiu, bankó van bőven s ez a fő, mert a legszentebb választási dogma az, hogy: *kutya ugat, pénz beszél.* Es folyik az ivás, meg a kocsin való korteskedés, a miben már nem csak Rónay ur, hanem a szép zsidó korcsmárosné, meg még *valaki* vesz részt. Ki ez a titokzatos idegen, ez a valaki, ez az ismeretlen ur, a ki már egy hónapja van Tekében s veszett módon dolgozik, fárad, fenyeget, ordít, izzad, jár, hajtat, bököl, kiabál, ígér s veszteget a Rónay érdekében? A kolozsvári pénzügyi palotának egyik szobájában üresen áll az íróasztal, az aktákon legyen szerelmeskednek, a tollszárakon lerakódott a por s a restanciákat befutotta a pókháló. A gazda: *Veszprémi Lajos pénzügyi tanácsos ur,* a ki Tekében fullajtárokodik a kormánypart jelöltje mellett. Ki adott ilyen célra szabadságot ennek a derék urnak, ki engedte meg, hogy ez az *államhivatalnok* a Rónay Elemér korcsmai kortese legyen, s virtuskodjék a tekei parasztnép előtt, ígérve a jámboroknak adóelengedést, zsidók elevenen való megfőzését, urak karóba huzását, bort, buzát, békességet s mi egymást, szóval mindent, a mi kedves és jó a föld gyermekeinek. Mondják, hogy Veszprémi ur *hivatalos ut* címen dorbézol Tekében *majdnem egy hónapja,* de az ördögbe is *Stuckheil* igazgató ur, Ön, — ha mindjárt Veszprémi ur csak *mellérendelt* közege is a pénzügyigazgatóságnak, — nem tudna a dolgon segíteni? Menjen fel a levél Pestre és rendeltessék vissza ezt az urat, hogy ne legénykedjék tovább odaát, hanem görnyedjen a restanciái fölött. Utóvégre is ezért fizetik!

*

A II. kerület osztrák-magyar pártjának jelöltje a „New-York“-ban rendezett banketten izléstelen támadást intézett Andrássy Gyula gr. ellen, ki *szerinte „a mágnások ama fajához” tartozik,* a mely mindig

kész a reakciót szolgálni. Ezt arról az Andrássy Gyuláról meri mondani Feilitzsch, a kinek apja 1848—49-ben ott volt a szabadsághősök között, a miért in effigie felakasztották. Vajjon a Feilitzsch ur családjából ki dicsekedhetik ilyennel? A mi különben magát az élő Andrássy Gyulát illeti, hát ő a legutóbbi időkig annak a politikának volt *önzetlen és őszinte* hive, melyet Feilitzsch ur is magáénak vallott. Vajjon ez a reakció politikája? E mellett Andrássy Gyula több közjogi munkát írt, a miért az Akadémia tagjává választotta. Vajjon a mágnások ama bizonyos „faja” ezt szokta-e csinálni? Eddig bizony nem úgy volt. A reakció az ő embereit mindig a lézengő ritterek sorából toborozta. Mert mindig ezek lelkesültek a kétféjű sasért és a hármass állami dotációtért.

Az 1884. évi 17-ik törvénycikk, mely az *ipartörvényt* tartalmazza, világosan, félremagyarázhatatlanul és *imperative* előírja, hogy az *engedélyhez kötött* iparágak tárgyában ki által és minő intézkedés teendő. A törvény 10. §-ának f) pontja értelmében a bérkocsi ipar gyakorlását szintén engedélyhez köti s ennek következtében itt is kötelező a 11-ik szakaszban előírt eljárás. Ezen törvényszakasz értelmében a *bérkocsi ipar gyakorlásáról*, — mint minden engedélyhez kötött ipar gyakorlásáról — a *törvényhatóság köteles és jogosult szabályrendeletet alkotni*. Hogy ennek a szabályrendeletnek mit kell tartalmaznia: azt a kereskedelemügyi miniszter által 39,270—1884. sz. rendeletének ide vonatkozó passzusai határozzák meg. Ez a miniszteri rendelet előírja, hogy az *engedélyezhető bérkocsik száma is*, — és pedig úgy az egyes, mint a kétfogatuké — *megállapítandó*.

Kolozsvár törvényhatósági bizottsága 1901. október 31-én tartott rendes közgyűlésén alkotta meg a bérkocsi iparról szóló szabályrendeletet. Ezt a szabályrendeletet senki másnak, mint a város törvényhatósági bizottsága közgyűlésének módosítani, avagy megváltoztatni nem lehet. *Ehhez sem a város tanácsának, sem a főkapitányának nincs joga*. De nem is szorul bizonyításra, hogy a törvényhatóság legmagasabb szerve által hozott határozatot nem változtathat meg sem a tanács, sem a város tisztviselői kara, melyek annak alá vannak rendelve s melyek annak határozatát végrehajtani kötelesek, de még bírálni sem jogosultak.

A törvény imperatív intézkedéssel szemben egyetlen argumentum sem létezik, egyetlen indok sem szolgálhat alapul arra, hogy a tanács a törvényhatósági bizottság felé helyezkedjék s annak jogaiba üljön. És hiába kapaszkodik a kommuniké abba, hogy a választás napjára mind le vannak foglalva a bérkocsik, mert ez törvénytelen eljárását nem menti. Ha tényleg szükség van újabb bérkocsikra, azoknak beállítását tessék szabályrendelettel végezni s nem törvénysértéssel. Vajjon, ha az ellenzéknek lenne szüksége kocsikra, akkor is elkövetnék ezt a kis „forma” sértést?

Ha az ember végigfut a jelöltek listáján, egyebek között azt is konstataálhatja, hogy a jogtudósok meglehetősen számban szállottak le a katedrájukról, hogy a választási küzdelembe elegyedjenek. Ez szimpotoma! Professzorok nem szívesen hagyják el a tantermet, a hol a lelküknek kedves tudást hirdethetik. Itt, csak itt érzik magukat jól; miheiyt kitépnek onnan, inogni érzik maguk alatt a talajt; a profán világ az ő vásári zsvájával — elkápráztatja őket és igéjük nem szeli át oly biztosan a levegőt, mint azelőtt. Most mégis azt tapasztaljuk, hogy a jog tanárai nem elégednek meg azzal, hogy katedrőról oltás be az ifjuság szivébe a jog tiszteletét, elmennék a nép közé és ott beszélnék a jogról. Nem törődnek sok, sok kellemetlenséggel, elhagyják kényelmes széküket, leküzdik idegenkedésüket egy lármás, eszközökben nem válogató élet iránt és harcba indulnak az általuk hirdett jogért. Nem elégednek meg azzal, hogy theóriákat állítsanak föl: az eszmét széthintik az országban és a nép bizalmát kérik a maguk számára, hogy az alkotmányosság porondján felvegyék a küzdelmet a jogért. Ez olyan jelenség, a melyet érdemes feljegyezni. A jog veszélyben van! Kmety Károly, ez a „szobatudós”, a kinek szava a katedrőról és az íróasztalról is messzessze elhallatszik — Kmety Károly tehát nem elégedett meg azzal, hogy ezekről a helyekről küldje szét világitó szavait, hanem elment a nép elé, mint a többi ezer jelölt és auktoritásának teljes súlyával mondotta: a jog veszélyben van. *Pisztóry, Sággy, Ballagi és még néhányan, mind követik a példáját és mind azt mondják: a jog veszélyben van!* Ezek az urak nem indulnak politikai jelszavak után és annak, a mint kimondanak, szokott némi alapja lenni. Ha tehát *azt ál-*

lítják, hogy a jog veszélyben van: szavuk érdemel annyi hitelt, mint példának okáért a kőbányai jogtudósé, Plósz Sándoré.

Feilitzsch br. ur Kolozsváron tudvalevően nagy philozemita. Szájmósó eszközül használja a liberális jelszavait, harsányan hangoztatja az egyenlőség nagy elvét, parolázik Smiel Dáviddal és nagy jogásznak tartja Weisz József dr.-t. Szóval mindent megtesz arra, hogy az *izraelita polgártársaknak* tessék. Ámde Feilitzsch br. ur ez idő szerint Margittán is képviselőjelölt. Hogy miért az: arra sokan kíváncsiak, de nem kapnak rá magyarázatot. Talán nem bizik a báró ur Kolozsvár II. kerületében? De hisz programbeszédében ugyancsak hangoztatta az „emelt főt” és nyílt homlokot, melylyel választói itéletét fogadja. Avagy azt hiszi, hogy a képviselőház atelnöki székének tekintélyét emeli azzal, hogy egy előtte teljesen ismeretlen kerületben, hol őt még kevésbé ismerik, stromannul szolgál a Tisza István kortes politikája kezében? Hát akkor nagyon kevésre taksálja a saját méltóságát. Ugy áll azonban a dolog, hogy Margittán Feilitzsch Arthur báró annak a Szatmári Mórnak az ellenjelöltje, a ki véletlenül zsidó vallásu. — Nos hát a Kolozsváron philozemita Feilitzsch ur Margittán segít tolni az antisemitizmus szekéré. Ez a liberális antisemitizmus nem először észlelhető a kormánypárton. Weisz Berthold és Wolfner Tivadar volt kormánypárti képviselők, kik most, mikor a hivatalos liberális orgiákat ül, fel sem léphetnek képviselőül, — beszélhetnek erről. De mindennél ékebben beszélnek a *margittai* dolgok. Ott ugyanis az antisemitizmus a legszuróbb fegyver a Feilitzsch urék kezében, Szatmári Mórral szemben. Jó forrásból vesszük az értesítést, hogy kortesutjainál Feilitzsch ur sem tartozkodott ennek a fegyvernek e használatától. De azért Feilitzsch ur Kolozsváron tovább parolázik Smiel Dáviddal és továbbra is nagy jogásznak tartja Weisz Józsefet; — így itt *Celestin* helyre hozza azt, a mit Margittán Floridor a liberális ellen vétkezik.

— **Törvénykezési szünet a választások miatt.** Az igazságügyminiszter rendeletet intézett az összes bíróságokhoz, hogy területükön a képviselőválasztást megelőző napra és a választás napjára semmiféle tárgyalást ne tüzzenek ki, hogy úgy a

felek, mint a bíróság hivatalnokai szavazati jogukat gyakorolhassák. A miniszteri rendelet arról is intézkedik, hogy a mennyiben a választás napjaira már eddig tárgyalást tüztek volna, azt halasszák el és az érdekelt feleket, tanukat értesítsék.

— **Adhat-e a jelölt szivart?** Erre az aktuális kérdésre — mint az Ügyvédek Lapja írja — igenlő választ adott a kuria egyik határozatában. A megokolás szerint a szivaradás az ellátás fogalma alá nem esik, tehát a jelölt, ha a választónak 2—3 szivart ad, ezzel nem vétett az 1899. XV. t.-cz. 3. szakaszának 2-ik és 6-ik pontjaiban meghatározott ellátási határozmányok ellen.

Jelölések

és

részletek a nagy harcából.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 18.

Az ellenzék vezérlőbizottságának ülésén ma ismét Kossuth Ferenc elnökölt, a ki tegnap este visszatért Jászberényből. Az értekezleten kivüle gróf Zichy Aladár, Polónyi Géza, gróf Zichy Jenő, Tóth János, Thaly Kálmán és mások vettek részt, s azon a térképen, amelyen az ország ellenzéki jelöltjei vannak felrajzolva, az utolsó simitásokat ejtették meg. Ott volt ma délelőtt a körben a visszaéléseket ellenőrző bizottság is, amelynek fiskális tagjai. Mátyus Arisztid elnöklote alatt rövid tanácskozásban felosztották egymás közt azokat a bejelentéseket, melyek ma érkeztek a pártba.

A függetlenségi pártban sokat beszéltek arról az ismerkedési estélyről, melyet a belvárosi ellenzék tartott a Sas-körben. Előre képét adja vele a nagy többségnek, a melylyel Andrássy Gyula nevét diadalmasson hozza ki az urnából. Polónyi Géza hatalmas szervező talentumának a bizonyosága volt a tegnapi találkozás is. Az ellenzék pártvacsorája különben szombaton este lesz a Vigadóban. Ma este a belvárosi ellenzék kebelében alakult magánhivatalnok- és kereskedősegéd-osztály tart értekezletet a Saskörben.

A választásokról ma a következő hírek érkeztek:

A *pancsovai* ellenzék tegnap egyhangulag dr. Barabás Bélát jelölte.

Kézdivásárhelyen Polónyi Géza-nak dr. Sinkovics Ottó lesz a kormánypárti ellenjelöltje.

A *szilágycsephi* szabadelyűpárt báró Bornemissza Elemért léptette föl.

A *bárándi* kerület függetlenségi

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt, a mai követelményeknek megfelelően berendezett

≡ vízvezetékszerelő üzletet ≡

nyitottam. Elvállalom: fürdőszobák, szagtalan klotzetek és közkutak szivattyú-felszerelését, melyeknek pontos javításáért felelősséget vállalok.

Szakmámat 20 éven keresztül Budapesten, mint önálló szerelő folytattam és Kolozsvárt 8 évig nagyobb vállalatoknál dolgoztam.

Mindennemű munkákat saját magam végzek, ugyszintén mindennemű légszesz- és villanycsengő-felszerelést és javítását pontosan és legutányosabb árban.

==== Egy évi jókarban tartásért: ====

1 clozett után . 6 korona || 1 földalatti fölzáró föcsap után 8 korona
1 kagyló után . 3 korona || 1 fürdő után . 8 korona
1 közkut után . 5 korona

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Szücs János,
vízvezetékszerelő vállalkozó.

jelöltje, Illyés Bálint tegnap Nagyrábén és Nagybjomban tartotta a beszámolóját. Kormánypárti ellenjelöltje nincs.

Az *ugrai* függetlenségi párt tegnap Merza Mártont léptette fel függetlenségi programmal.

Gyulán vasárnap délután tartotta programbeszédét dr. Lukács Gy. főispán, a szabadelvűpárt jelöltje. A programbeszédet körülbelül háromszáz polgár hallgatta meg, állami, megyei tisztviselők, kereskedők s néhány földműves. A beszédéből kizért, hogy kedvetlenül vállalkozott egy rossz ügy védelmezésére s csak az iránta való nagy rokonszenven a magyarázata, hogy csendben meghallgatták. Igaz, hogy a szelid lelkű főispán Tisza nevét nem is említette egyszer sem, mert akkor ugyancsak kitör az abcug! A gyűlés végén ebben a vásárhelyi küldöttség egyik tagjának volt is része. Ez a szabadelvűpárt politikáját s a vaskezü vezért dicsérte, a mire száz torokból is felhangzott: „Le vele!” — Ugyanebben az időben tartotta K. Schriffert József ellenzéki jelölt is a programbeszédét, a melyet ezerötszáznál több választó hallgatott meg s a csikorgó hideg dacára, végig kitartott mellette. Ipen nagy hatása volt Bartha István apácai plébános gyűjtő beszédének. Az ellenzéki jelöltnak erős a pártja.

A *nógrádi* kerületben Kálosy József Kossuth-párti jelölt ellen a közigazgatási tisztviselők nagyban dolgoznak. Rákóczi főbíró a községi bírakkal „becsület szavukra” fogadtatta meg, hogy a kormánypárti jelölthez szavaznak. Laszkáry Gyula birtokos ez ellen óvást emelt, a miért a főszolgabíró le akarta tartóztatni. A nagyorosi jegyző azzal fenyegetődik, hogy a mátkapárokat addig nem adja össze, míg Keller Sándor kormánypárti jelölthöz nem csatlakoznak.

Máriaradán tegnap tartotta Vlád Aurél nemzetiségi jelölt a programbeszédét, gróf Zselénszky Róbert vendéglőjében. Jellemző, hogy ezt a vendéglőt, melyben a bériő a gróf borát köteles mérni, a függetlenségi jelöltnak nem adták oda, de a nemzetiséginek igen. Mára virradóra a Jancsó zászlók legnagyobb részét letépték a házakról s bedobták Bécsi főerdész udvarába. A népet a pópák azzal fanatizálják, hogy a magyarok a hitüket is elakarják venni. A választás nagyon szenvedelmesnek ígérkezik s nagyon féltős, hogy a nemzetiségi jelölt győz.

Eperjesen dr. Halmos Károly függetlenségi párti képviselőjelölt tegnap mondogta el a zsufolásig megtelt Vigadóban programbeszédét, amelyet a választók nagy tetszéssel fogadtak. A tótók közbekiáltották: „Tótok vagyunk, de a szívünk magyar!” Szauberer Béla, a kassai függetlenségi párt alelnöke szintén nagy tetszést keltett magyar és tót beszédével. Kossuth Ferencről és gróf Apponyi Albertől üdvözlő távirat érkezett. Beszéltek még a gyűlésen Koczer, Somossy plébános és Brestyenzky ipartestületi elnök. Ezután táviratilag üdvözölték a központi függetlenségi pártot és a szövetségzett ellenzéket,

Nyirbátorban Mandel Pál szabadelvűpárti jelölt ellen Uray Miklós lépett fel szabadelvű programmal.

Gödöllön ma a szabadelvűpárt értekezletet tartott, melyen Pollner Lajos királyi tanácsos elnökölt. Egyhangulag Kolossváry Gyula rend-

őrtanácsost jelölték, aki menten elmondta a programbeszédét.

Megsemmisített választás.

Kormánypárti bosszu.

— Saját tudósítónktól. —

A városi tanács fogait csikorgatja tehetetlen dühében. Szvacsina polgármesterrel az élén vitus táncot jár, hogy az ellenzék a választás napjára még idejekorán lefoglalja az összes bérkocsikat és hogy az ellenzék jelöltjei egyre-másra elhódítják a „feltétlen biztosra” vett kormánypárti szavazatokat. Féktenül dühöngnek dr. Óvári Elemérre, ki agitálásának egész erejével vezeti a választási harcot az ellenzéki jelöltek győzelmé érdekében s ki egyre-másra dönti halomra a kormánypárt legszebb terveit és számításait. Busszuért lihegnek s üldözőbe veszik a nemes vadat. A falka élén Szvacsina Géza polgármester vezet, a ki csak nem régen országgyűlési képviselőnek akarta Feilitzsch báróval szemben felléptetni Óvári drt, majd pedig az igazoló választmányban törvényhatósági bizottsági taggá történt választásának megsemmisítését szenirozta. Mig remélni lehetett, hogy Óvári dr. nem fog activ részt venni a választási küzdelemben, addig rendben volt minden. Mihelyt azonban kétségtelenné vált, hogy Óvári dr. keresztülhuz a kormánypárt minden számításán: látható lett azonnal a *Janusfej*s a *jezsuita* politika minden gyalázatosságával kibujt a világozságra. Az igazoló választmány sietett még január 26-ika előtt megsemmisíteni dr. Óvári Elemér megválasztását, azt vélvén, hogy ezzel szolgálatot tesz a *furor mandati*-ban szenvedő kormánypárti jelölteknek. Ám ezzel mit sem értek el, mert azok a választók, kik Óvári drt a multban megválasztották, a jövőben is meg fogják választani. Őt polgártársai *bizalma* s nem a hivatalos presszió küldte a kommunitásba s ez a bizalom nem változik minduntalan, mint a muftik által dédelgetett talpak gazdái.

Rohanást siettek tudtul adni a „hivatalos”-ban, hogy az igazoló választmány dr. Óvári Elemérnek törvényhatósági bizottsági taggá történt megválasztását megsemmisítette. Ez a megsemmisítés is a már ismert „forma” sértéssel történt, mert dr. Óvárinál egyetlen-egy oly körülmény sem áll fenn, melynek alapján, az 1886. évi 21-ik törvénycikk 23. §-a értelmében bizottsági tag ne lehetne. Törvénytelen a megsemmisítés, mert a választás ellen felszólalás avagy panasz nem lévén: az igazoló választmánynak csak arra lehetett joga, hogy a választási aktus törvényszerűségét megvizsgálja. Minthogy a választás a törvényes kívánalmaknak mindenben megfelelt, mit az igazoló választmány is konstataált, dr. Óvári

megválasztását igazolni kellett volna. Szükség volt azonban a választás megsemmisítésére s az igazoló bizottság egy kis kiruccanást rendezett szükre szabott berkeiből s kiderítette, hogy Óvári dr. csak egy éve fizet adót. Ez ugyan nem igaz, de hát a városi adóhivatal erről adott bizonyítványt s senki sem tehet arról, hogy Szvacsina Géza polgármester annyira szívén viseli Óvári dr. sorsát, hogy még Feilitzsch báró ellen is képes lett volna felléptetni. Szvacsina nem adhat rendeletet a városi adóhivatalnak, mert ő csak polgármester s nem adóhivatali főnök. Hogy mi módon, kinek az intézkedésére került az a valótlanságot tartalmazó adóhivatali bizonyítvány az igazoló választmányhoz, azt egykönnyen kideríteni nem lehet. Hiszen a polgármester országgyűlési képviselőnek kívánta kandidálni Óvári drt. s így csak természetes, hogy a város minden hivatalos szerve főnöke óhajával egyetért. És de hogy is tétéleznők fel, hogy jezsuiták is lennének, kik torzpoájukat csak hátmeggett merik mutogatni.

Kereskedelmi és iparkamarai közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután tartotta meg rendes havi közgyűlését a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, a melyen Weisz József elnökle alatt részt vettek Gámán Zsigmond titkár, dr. Gámán József helyettes titkár, Balázs Gyula jegyző, Tamási István pénztáros, Varga László, Weisz Mór, Hirschfeld Károly, Kaufmann József, Szántó Bertalan, Nagy Gábor, Hubai Károly, Kun Károly, Szele Márton, Gombos Ferenc, Simonffy István, B. Bak Lajos, gyalui Rosenberger Mór és Tischler Mór. A közgyűlésen az egyes előadók tették meg jelentéseiket az ügyforgalomról és sorra tárgyalás alá vették az egyes társ kamarák előterjesztéseit, a melyek közül mint jelentősebbeket, akövetkezőket emeljük ki:

A debreceni kereskedelmi és iparkamara panasolja, hogy a társaságok tagjait nem veszik fel a virilisek közé. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara ennek folytán elhatározta, hogy követelni fogja ezután az egyes cégek beltagjainak megfelelő adó alapján leendő felvételét. Brassó vármegye törvényhatóságának régebben meg volt az a joga, hogy ugynevezett határátkelési 8 napra érvényes igazolványt állíthattott ki 2 koronáért az egyes kereskedőknek és iparosoknak. Az új törvény szerint azonban az utlevelek kiállítására csakis a belügyminiszternek van joga. Brassó a régi állapot visszaállítását kéri, a melyet a kolozsvári kamara is pártol. II. József császár a besztrecenaszód-megyei Borgó-Prund községnek és még 7 más falunak vásártartási jogot engedélyezett. Ezt a jogot azonban Borgó-Prund a többi községektől elvonta és ezért a községek a Borgó-Prund által tőlük követelt helypénzt nem hajlandók fizetni.

A kamara e tárgyban a döntést a miniszteriumra bizza. Beható tárgyalás alá vette ezután a kereskedelmi és iparkamara azt az országos jellegű panaszt, a mely a fő-

városi kereskedők ellen irányul, háziiparcikkeinek forgalombahozatala miatt. A megrendelés gyűjtéséről szóló törvény ugyanis a háziiparcikkeket kivonja hatálya alól és ily módon a budapesti kereskedők egyes utazóikat leküldve nagy sérelmére vannak a vidéki, de kiváltképen a kolozsvári ipar érdekeinek.

A minisztertől ezért orvoslást kérnek, a melyet a tervbe vett ipartörvényrevizió kétségkívül teljesíteni is fog. Hirschfeld Károly kivételével, a ki a kamarai kultagok részére fuvardíjt kívánt megállapítani, tudomásul vették a miniszteriumnak azt a határozatát, a melylyel a folyó évi költségvetést jóváhagyta. A besztrecei székely társaság által létesített tanonc otthonnak 20 koronát, a kolozsvári iparművészeti kiállítás céljaira 300 koronát szavazott meg a közgyűlés. Jegyzőkönyvileg elparentáltak Ehrlinger Lajos városi tanácsost is, a ki az iparkamara ügyei iránt tudvalevőleg mindig élénken érdeklődött. Elhatározták, hogy kérni fogják a minisztert, hogy a kereskedőket és iparosokat vitesse fel az adókövető bizottságba.

Az elnöki jelentések között volt egy pont, a mely megérdemli, hogy komolyabban foglalkozzunk vele. Az elnök elpanaszolta a kereskedők és iparosok részvétlenségét, a mely legutóbb különösen az iparhatósági megbízottak választása alkalmával megnyilvánult. Ennek a részvétlenségnek egyedüli oka pedig semmi más, mint az, hogy a városi tanács az ipartanácsnak a rendőrhatalóság pedig mint elsőfoku iparhatóság az iparhatósági megbízottaknak működését egyáltalán nem szokta igénybe venni.

Lakoma

Smiel-párt részére.

— Saját tudósítónktól. —

Feilitzsch és Hegedüs zsidó választóinak egy részét tudvalevőleg a zsiros Dávid fuvarozza az urnák elé, — e derék urak tiszteletére tegnap este lakoma rendeződött a Magyar Korona szállóban. A vacsorázók igen vidám kedélyhangulatban voltak, minek részint a dus fogások, részint pedig az a kellemes körülmény volt az oka, hogy a költségek a szépszakállu Dorgó pénztárától fedeztettek. Az első felköszöntőt Smiel Dávid mondta, a ki lendületes szavakban hivta fel a hallgatóságot arra, miszerint akormányra szavazzanak, s figyelmeztetett mindenkit, hogy *26-án jelenjenek meg az urnánál*. Még több lelkes tósztt is hangzott el, s a mische-beroa után megesküdték, hogy a szabadelvűpártra voksolnak, a mi nagyon szép volt tőlük, ám egyben érthető is, mivel Dávid köszöntőjében azt is kijelentette, miszerint a kormánypárt és Dorgó *nem lesznek hálátlanok*, s mindenki *meg lesz elégedve*. Dávid második tosztjában tanácsokat adott a választási napon való viselkedése vonatkozólag, mire egy öreg izraelita közbekiáltott:

— Mit Écesz bin ich verseh'n; Geld will ich . . .

A zajongót — a kinek járandóságát úgy látszik Dávid felszedte, de ki nem utalta, — rögtön kilök-

ték, ám a hangulat az incidens miatt kissé nyomott maradt, s csak akkor élénkültek kissé fel, mikor Dávid pikáns anekdotákkal mulattatta a társaságot, majd kellemes hangján magyar népdalokat énekelt, s a zugó tapsra ráadásul a Kol Nidré-t trillázta el. Ez utóbbi frenetikus hatást keltett. Nagy volt egyébként a feltűnés, hogy a főispán és a polgármester távortartották magukat és nem jelentek meg.

VÁLASZTASI NAPLÓ.

I. KERÜLET:

Az ellenzék jelöltje: Dr. Pisztóry Mór egyetemi tanár.

A kormánypárt jelöltje: Hegedüs Sándor.

Az ellenzék jelöltje programbeszédét tartott: január 15. d. u. 3, a Vigadóban.

A választás napja: január 26.

A választás helye: Az Unió-utca Vigadó és a Vármegyeháza.

A választás vezetője: Kolozsvári Sándor egyetemi tanár. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke: Kolozsvári Sándor egyetemi tanár. A második szavazatszedő küldöttség elnöke: dr. Czikmártoni Ottó ügyvéd. Helyettes elnökök: dr. Sárkány Lajos és Böhm Mihály. Választási jegyzők: dr. Kozma Endre és dr. Jeszenszky Gyula.

A szavazás kezdete: d. e. 8 órakor. A Vigadóban szavaznak: a Belmonostor tized reggel 9-től 10 óráig; a hidelvei tized 10-től 2 óráig; a megyeháznál szavaznak: a Belszén-tized 9—10-ig, a Külmonostor-tized 10—12-ig, a Külszén-tized fél 12—1-ig és a kolozsmonostori tized 1—2 óráig.

Az ellenzék pártirodájának vezetői: Tanács József és K. Köncsey Imre. Hivatalos órák egész nap. *Telefonszám:* 503. Ha valakinek panasza vagy mondanivalója van, itt mindig szívesen adnak felvilágosítást.

II. KERÜLET:

Az ellenzék jelöltje: Br. Wesselényi Miklós.

A kormánypárt jelöltje: Br. Feilitzsch Arthur.

Az ellenzék jelöltje programbeszédét tart: január 19-én d. u. fél 6 órakor a Redoutban. A programbeszédén jelen lesznek: br. Bánffy Dezső, gr. Dessewffy Aurél, Barabás Béla, Visontai Soma, Vertán Endre és Sebestyén Dénes.

A választás napja: január 26.

A választás helye: A város közgyűlési terme és az anyakönyvi hivatal.

A választás vezetője: dr. Lukács Adolf egyetemi tanár. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke: dr. Lukács Adolf egyetemi tanár; a második szavazatszedő küldöttség elnöke: Pollák Lajos máv. felügyelő. *Helyettes elnökök:* Dr. Széchy Akos és Pokoly József. *Választási jegyzők:* Féder Ottó és Balázs K. József.

A szavazás kezdete: d. e. 8 órakor. A városházán szavaznak: a belközép-tized 9-től 11-ig; a külközép-tized 11-től 1-ig; Ovártized 1-től 2 óráig. *Az anyakönyvi hivatalban szavaznak:* a kétvízköztized 9-től 12-ig; Belmagyar-tized 12-től 1-ig és a Külmagyar-tized 1-től 2 óráig.

Az ellenzék pártirodájának vezetői: Dr. Tutsek Sándor és Dr. Pap József. Hivatalos órák egész nap. *Telefonszám:* 499. Ha valakinek panasza vagy mondanivalója van, itt mindig szívesen adnak felvilágosítást.

Krónika.

P. b. k. u.

Derosik: Én mondom önnek, kedves Csimplora, hogy csak a kormánypárt győz. *Az ellenzék mind elbukik.*

Csimplora: Nekem beszélhet . . . P. b. k. u.

Derosik: Mi az p. b. k. u. . . . ?

Csimplora: Ez a mai helyzet . . . Ön ebben a négy betűben a K.

Derosik: A K? . . . Mondhatom, hogy nem értem . . . De ne tréfálgasson . . .

Adja a szavát, hogy Tiszára szavaz! Övé a mult, övé a jövő . . . (Szemével jelentősen hunyori) Övé a jelen! . . . Szeretett hazánk boldogsága . . .

Csimplora: K: . . . K! . . . K!

Derosik: Tudom már . . . Jó . . . K vagyok . . . De mi az a K?

Csimplora: Kutya . . .

Derosik: Én kutya? . . . De már ezt kikérem. De kutya legyenek, ha nem fog Tiszára szavazni . . .

Csimplora: Ez mind csak u. Nem azért vártam hónapok óta erre a választásra, hogy beledőljek az ön frázisaiba. Ez mind csak u.

Derosik: U? . . . U? . . .

Csimplora: Kár huhogni! . . . K. u. . .

Derosik: Azt már tudom, hogy K = kutya. De mivel = u? . . .

Csimplora: Ugat . . .

Derosik: Szóval azt mondja, hogy én kutya vagyok és ugatok . . . Ha most nem volna olyan idő, hogy minden magyarra szüksége van a hazának, akkor sértésnek venném . . . De így? . . . Jöjjön, Csimplora szomszéd szavazzon a kormánypártra. Jöjjön a pártirodába ott úgy meggyőzik magát . . .

Csimplora: P. b.

Derosik: Azt már tudom, hogy mi a k. u. De mi a p. b. ?

Csimplora: P. az én meggyőződés, p. az én párhüségem, p. az én szavazatom, p. amire már hónapok óta várok, p. ami miatt csak a záróra előtt egy perccel fogok szavazni, p. az én politikai hitvallásom, p. amit én várok, p. a mit ön már megkapott . . . P. . . .

Derosik: P = pénz! . . .

Csimplora: Ugy van. P. b. k. u. Hát hiába is beszél.

Derosik: P. = pénz . . . K = kutya . . . U = ugat . . . De mi az a b? . . .

Csimplora: Az beszél! . . .

Derosik: Hát miért nem mondta mindjárt . . . Pénz beszél, kutya ugat.

Csimplora: Van még valami mondanivalója?

Derosik: Dehogyan csak jöjjön a pártirodába . . . Ott egész nap beszélnek.

Csimplora: És ki beszél?

Derosik: P. beszél . . .

Csimplora: Éljen gróf Tisza István, szeretett képviselőjelöltem!

—r.

AZ EGYHÁZ.

△ **Farsangi prédikáció.** A „Minorita” rend helybeli házfőnöke arról értesít, hogy a Minorita templomban (Deák Ferencz-utca) e hónap 21-én szombaton este 6 órakor litánia és szentbeszéd lesz. A szentbeszédet Rak József római katolikus segédlelkész fogja tartani.

△ **Bartók püspök körlevele.** Az

erdélyi reformátusok püspöke az egyházmegyei esperesekhez intézett körlevelében figyelmezteti paptársait és a tanítókat, hogy a *politikai pártküldelemekben előforduló tüntetésektől óvakodjanak.* A püspöknek ez a figyelmeztetése nagyon időszerű, mert a közelgő képviselőválasztások előreláthatólag nem a legsimább mederben fognak lezajlani. A püspök, miután a papi méltóságra és a lelkész prófétai hivatalára utal, körlevelét így fejezi be:

Midőn összes lelképásztor társaimtól elvárom, hogy a törvénynek mindenekbelet tegyenek és azt egészen betöltsék: azon atyafiságos kéréssel fordulok a Nt. Esperes urhoz, mint a hatósága alá tartozó egyházmegye lelkészi és tanítói karának vezetőjéhez, hogy szíveskednék a küszöbön álló képviselőválasztások ideje alatt a hatósága alá tartozó lelki pásztorok és tanítók politikai tevékenységét éber figyelemmel kíséreni és a kiket szükség, sürgősen figyelmeztetni, hogy magukra szorgalmasan gondot viselven kerüljenek, úgy beszédeikben, mint cselekedeteikben, mindent; a mi által a papi hivatal méltóságán csorbát ejthetnének. Jogaikat szabadon gyakorolhatják akár jobbra, akár balra, de gondosan ovakodjanak mindentől, a mi által Krisztus anyaszentegyházának örökkévaló érdekeit megsérthetnék, vagy saját lelképásztori működésük sikerét kockára vetnék.

Az idők gonoszok. Vigyázzatok tehát, hogy az időknek változó szele „az emberek álnoksága, az álnokul való elhitezésre megrögzött csalárdsága” ide s tova ne hajtson titeket. (Ef. 4.: 14.) „Az Ur áldjon meg minket!”

LEGUJABB.

— A „NAPLÓ” távirati és telefon-tudósítása. —

Az önkéntesek zsarolói.

Budapest, január 18. (Saját tud.) A fővárosi önkéntesek uzsorásai és zsarolójának ismert bűnjegyében ma szenzációs fordulat állott be. Kiderült, hogy a pénzt nem Presburger, hanem két nő *Ludvigné* és *Ranchné* adta, azonkívül még több előkelő uri ember. A pénzt kétszer olyan nagy váltóra az Emke-kávéházban adták át az uzsorások, kik becsület szavukat is vették az önkénteseknek, hogy nem árulják el őket és semmi körülmények között sem tesznek ellenük feljelentést. Ujabbán két ismert fővárosi alak *Krauszer* urlovas és *Sebestyén* fogtechnikus ellen is megindította a nyomozó eljárást Bérczi rendőrkapitány, mert ezek arra kérték az önkénteseket, hogy vonják vissza a bűnjegy feljelentést.

Pokolgép a postacsomagban.

Budapest, január 18. (Saját tud.) Moszkvából táviratozzák, hogy a postán egy csomag, amelyben pokolgép volt, felrobbant és egy postakezelőnő megsebesült. A rendőrség most kutatja, hogy ki adta fel a csomagot.

Harmincnégy ember halálos szerencsétlensége.

Budapest, január 18. (Saját tud.) Krisztiániából táviratozzák, hogy Nadselmenben egy óriási szikla lezuhant a hegyről, öt majort elpusztított és harmincnégy embert agyonütött.

titott és harmincnégy embert agyonütött.

József kir. herceg állapota.

Budapest, jan. 18. (Saj. tud.) Fiuméből táviratozzák, hogy az esti bulletin szerint József kir. herceg állapotában javulás állott be, míg egy későbbi távirat ismét válságosnak mondja a nagy beteg állapotát.

A francia kormány lemondása.

Budapest, jan. 18. (Saj. tud.) Párisból sürgönyzik, hogy Combes miniszterelnök ma beadta a kormány lemondását *Loubet* köztársasági elnöknek, aki kijelentette, hogy előbb a szenatus és a parlament elnökségének véleményét kéri ki, mielőtt döntene a kormányválság ügyében.

Apponyi gróf Szolnokon és Békéscsabán.

Budapest, jan. 18. (Saj. tud.) Apponyi Albert gróf Nagy Emil dr. támogatására ma délelőtt Szolnokon beszélt nagy közönség előtt. Érdekes volt az a nyilatkozata, a melyben megjósolja, hogy Tisza István pár év múlva épp úgy fog az ellenzéken küzdeni, mint most Bánffy Dezső, a mikor a saját munkájától elrettenve igyekezni fog ezt megsemmisíteni. Délután már Békéscsabán, a hol Barabás Béla tartotta programbeszédét, szónokolt Apponyi gróf.

NAPLÓ.

— Hírek. —

A vén leány büne.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas büntényt követelt el a napokban egy élemedett korú nő, Ruzs Szabina, a kolozsmegyei Mócs közelében fekvő Oláhgyéres községben. A különösen rút leány áldozata lett egy ottani földmivelő hitegetéseinek, a kivel tartós szerelmi viszonyt folytatott, melynek következményeként aztán egy törvénytelen gyermeknek adott etetet. Az anya szegényét elpalástolandó, szörnyű elhatározásra vetemedett. *Fogta alig tíz napos gyermekét és kivitte a kertbe, a hol sirt készítet a csecsemőnek és elevenen etemette.*

A büntény természetesen nem maradhatott sokáig titokban, mivel Oláhgyéresen mindenki tudott Ruzs Szabina ballépéséről. Feljelentést tettek hát ellene a katonai csendőrségnél, a mely aztán alapos vizsgálat után a büntény elkövetéséről határozott bizonyítékokat szerzett be és a gyilkos anyát elfogta. A csendőrség az elfogatásról nyomban értesítette a kolozsvári törvényszéket, a honnan Ádám Dénes vizsgálóbíró helyettes és a törvényszéki orvos szállottak ki a bűn színhelyére.

Rövid kihallgatás után, mivel az emberi érzéseiből kivetkőzött vén leány tettét beismerte, letartóztatták Ruzs Szabinát és vasra verve teg-

napelőtt be is szállították a kolozsvári ügyészség fogházába.

Beszállásolás.

— Saját tudósítónktól. —

A hivatalos lap tegnapi számában hosszú szürke hír jelent meg Gromon honvédelmi miniszteriumi államtitkár ellenjegyzésével a katonai beszállásolásról. Ugy olvasva komoly és hivatalos színezete van a cikknek, amint közhírré teszi, hogy a „szállásadók által kiszolgáltató étkezéseiért” megállapítatik:

a dunáninneni részekben negyvenhárom fillér;

a dunántúli részekben negyvenhat fillér;

a tiszáninneni részekben harminckilenc fillér.

a tiszántúli részekben harminckilenc fillér;

a Királyhágó tuli részekben harmincöt fillér;

Horvát-Szlavonországban negyvenhárom fillér;

Budapest székesfővárosban ötvennégy fillér;

Fiumében hatvanegy fillér;

Kassán ötvenöt fillér;

Kolozsvárott negyvennyolc fillér;

Nagyszebenben negyvenhét fillér;

Pozsonyban hatvanhárom fillér;

Temesvárott negyvennyolc fillér;

Zágrábban ötvenhárom fillér.

Ha pedig ezt a rendeletet elővassa egy arra a vidékre valósi gazdaember, egész másképpen elevenednek meg előtte e számok. Látja, amint poros nyári vagy őszi napon bevonul udvarába egy szakasz, két szakasz, négy szakasz baka, vagy huszár, látja, mint hozza a fészert alá a kicsépett szalmát, a jó illatos szénát, látja hogy ár be konyhájába az őrmester s hogy kell neki, feleségének és gyermekének a padon hálgni, míg a számvevő és szolgálatvezető őrmester a dunnás ágyba bujlik és elfacsarodik a gazdaember szive. Mert szép dolog a hadsereg, szép dolog a bakagyerek, talán a 43 azaz negyvenhárom fillér is nagy pénz, de hát mégis fene ette a beszállásolást. Mert a sőt és petrezselymet még csak megfizetik, de ki fizeti meg az ellopott csirkét, az isten szabad ege alatt megsütött kukoricát s — ki ad számot a sok elcsábított fehérszemélyről? Talán Gromon államtitkár s. k.?

+ **Városi közgyűlés.** Kolozsvár törvényhatósági bizottságának e hónap 20-ára hirdetett közgyűlését elhalasztották, nyilvánvalóan attól tartva, hogy az ellenzék a közgyűlésen opponálni fog.

* **Leng a zászló.** A képviselő választások külső színes képe: a kortes zászlók és tollak, már élénkítik az utcákat. Wesselényi és Pisztóry zászlók és tollak ezek, míg a kormánypárti kortesek a szürkeségben dolgoznak. Mintha ez is azt jelképezné, hogy az ellenzék nyíltan, míg a kormánypárt dugva dolgozik. A Wesselényi tollak pirosak, míg a Pisztóryé fehérek. Helyén való is ez a színval-

lás, bár nem azt jelenti, hogy ki zárólag zászlóval és tollal lehet győzni.

* **Iparművészeti kiállítás.** Kolozsvár társas köreiből tudvalevőleg mozgalom indult meg egy iparművészeti kiállítás rendezése iránt. A mozgalom élén mint díszelnök gróf Béli Ákos főispán, Dózsai Endre alispán, Szvacsina Géza polgármester, Weisz József kereskedelmi és iparkamarai elnök állanak. De különösen nagy tevékenységet fejt ki dr. Pósta Béla egyetemi tanár mint a végrehajló bizottság elnöke. Az iparművészeti kiállítást az iparmúzeum helyiségében május hónap folyamán rendezik a kereskedelmi és iparkamara felügyelete alatt, a mely a kilátásba helyezett erkölcsi támogatáson kívül tegnap anyagilag is pártfogása alá vette a kiállítás eszméjét az által, hogy háromszáz koronát szavazott meg az iparművészeti kiállítás céljaira.

* **Feilitzsch kerületéből.** Nagyváradról írják: Margittára hétfőn este Venderinczki százados vezetése alatt egy század gyalogság érkezett. Ebből 20 ember egy főhadnagy vezetése alatt Tótiiba ment, ámbár ugyan ottan, mint az egész kerületben a legnagyobb csend és nyugalom uralodik. Sehol még eddig zavargás vagy a legcsekélyebb rendzavarás nem történt. Tótiiban történt, hogy vasárnap délelőtt a református templomban a zsoldárok eléneklése után, a mikor a lelkész belefogott prédikációjába s a politikát kezdte firtatni, a hívek mind kivonultak a templomból. Az eset érthető megütközést keltett a környékben. — A katonai karhatalom ezenkívül élénken felizgatta a kedélyeket az, hogy az adóvégrehajtó Almás községébe ment, ott letelepedett s kijelentette, hogy a választások utáni el nem távozik.

* **Ellenzéki összejövétel.** Holnap este 6 órakor Udvari András kocsigyártónak Radák-utca 5-ik szám alatti lakásán a Hidelve kerületi függetlenségi polgárok összejövételt tartanak, a melyen dr. Pisztóry Mór a második kerület ellenzéki képviselőjelöltje is részt vesz.

* **Korcsolya-verseny.** A kolozsvári tornaegyleti jégpályán e hónap 22-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor korcsolya-versenyt rendeznek. A versenynek öt száma van. Lesz ifjúsági, gyermekverseny, ötven méteres síkfutás, kezdőverseny és nőverseny, a melyben csak a nők vehetnek részt. A versenyre jelentkezni lehet a tornakerti jégpálya pénztáránál január 21 (szombat) délig. A bérletjeggyel bírók tételt nem fizetnek. Másokra nézve tét egy korona. Délután álarcos menet, esten lámpionos felvonulás lesz.

+ **Egy regény vége.** Még emlékezhetik az olvasóközönség arra a szerelmi drámára, a mely dr. Engel Gábor kolozsvári kórházigazgató lakásán a múlt év szeptember 12-én este játszódott le. A szerelmére féltékeny Balázs Mihály 27 éves sepsiszentiváni legény a hőse, az akkor történt véres eseménynek, a melyben az áldozat dr. Engelnek

egy Szőke Irén nevezetű szakácsnője, a kivel Balázs három évig viszonyt folytatott. Balázs azonban kételkedett kedvesének hűségében, mert azt hallotta, hogy a nő egy csendőr iránt is táplál rokonérzelmeket és őt rutul megcsalja. Ez a tudat annyira elkészerítette a gyanakodó Balázs Mihályt, hogy az említett estén egy hat lövetű forgópisztolyt vásárolt és azzal kedvesének életét kioltotta. Azután önmagára irányította a gyilkos fegyvert és kétszer sütötte el. A nő azonnal meghalt, a férfi súlyosan megsebesült és veszélyes sérüléseivel huzamosabb ideig feküdt a sebészeti klinikán. Felépülése után az ügyészség indítványára letartóztatták és most vizsgálati fogságban ül. Bűnjegyében február 6-ára tűzte ki a törvényszék a főtárgyalást, a melyre tíz tanut, harminc rendes és tíz pótesküdtet idézett be. A főtárgyalást dr. Jékey Dániel törvényszéki bíró fogja vezetni. A vádat Biegner József királyi ügyész terjeszti elő és a vádlottat dr. Mórász Béla ügyvéd védelmezi.

* **Választók a lőcs mellett.** Erdély egyik kerületébe kormánypárti programmal egy budapesti iparos lépett fel. Nagy fogadtatást rendelt és sürgönyben utasította kortesét, hogy a vasúti állomáshoz minél több választót rendeljen. A vasúti állomás, a mely mellett a jelöltet hozó vicinális megállt, csak olyanfajta bakterház volt. Amely mögött, tán három kilométernyire, deszka kéményű zsup födeles vityilók bizonyították, hogy ott oláhok laknak, még pedig a legszegényebb fajtából.

Mikor a jelölt a vasúti kocsiból kiszállt, álmélkodva látta, hogy egyetlen ember várja, kortese, a ki egyébként főszolgabíró is.

— Hát a választók? — riadozott a képviselőjelölt.

— Csak siessen nagyságos ur. Nagyon hideg van. Ne törődjön most a választókkal. Jó helyen tartom őket. *Oda vannak kötözve a szekér löcsöhöz.*

* **Különös törvényszéki esetek.** A „Mentők Lapja” írja a következő érdekes dolgot: Az orvosi praxisban már régóta ismeretesek az úgynevezett duplikációs esetek, amidőn tudniillik ritkán előforduló esetek, a melyeneket évszámra nem látunk, rövid időközben vagy egyszerre több példányban mutatkoznak. Ugyanezt látjuk a mentők praxisában is, amidőn tudniillik ritka szenzációs esetek egymásután fordulnak elő. Ezek az ismétlődések különösen a törvényszéki eseteknél mutatkoznak, minők az öngyilkosságok és gyilkosságok. Valamely nevezetes ember öngyilkossága, vagy valamely gyilkos fufangja, a hasonló kedélyeket tette gerjeszti. De a példák jobban megvilágítják az esetek ily furcsa találkozásait. Egy évtized alatt nem fordul elő az öngyilkosságnak oly kényelmetlen módja, hogy valaki gázcsapot tartson az orra és szája elé és ettől akarjon elpusztulni s a midőn egy J. nevű bankigazgató ezt a módját választotta az önkivégzésnek, a mentő-egyesület naplójában közvetlen ezen eset után három ilyen öngyilkosságnak van

nyoma. A szerelmi drámák között is ritkább esetek közé tartozik az, amidőn valaki, mint a múlt nyáron, fegyverből őt lövést intéz az áldozat ellen és ime, alig eme dráma lezajlása után ismétlődik az eset ugyancsak őt lövéssel. Ujabbban a Syveton eset óta a szengázmergések vannak divatban, a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület naplójában azóta naponta van szengázmergéseknek nyoma.

* **Leleményes páciens.** Egy vidéki orvossal történt meg a következő eset. A napokban egy dagadt nyaku román paraszt, kereste fel; s az orvost valami kenőcsöt irván a páciens nyakfájása ellen a receptet e szavakkal nyújtá a beteg románnak: — Fogja barátom: s aztán ezt majd tegye a nyakára! Pár nap múlva elmúlik a daganat... Másnap találkozik az utcán páciensével a doktor. Kérdezi, hogy van. Egészen jól, feleli az atyafi. Mutassa a nyakát! — mondja erre az orvos... Letekeri kendőjét nyakáról a páciens és aggódo gondoskodással vesz le bőréről egy hosszukás papiros darabot. Az orvos nagyot néz, a mint a papirt meglátja; féktelen nevetési vágy fogja el, de megőrzi komolyságát. Páciense ugyanis, saját aláírású receptjét ragasztotta a nyakára.

* **Öngyilkos szülész.** Tegnap d. u. Paller Mihályné 40 éves kolozsvári szülész hat doboz gyufából foszforoldatot készített és azt fekete kávéba keverve, megitta. Tetét délután 4 órakor követte el és az aggódo háziaknak nem árulta el, hogy mérget vett be. A megrémült család a Pata-utca ujsorban lakó beteghez a mentőket hívta ki, a kik este 8 órakor ki is vonultak és azonnal felismerve a mérgezés tüneteit bélmosást alkalmaztak. Az öngyilkos asszonyt, ki tettét állítólag családi perpatvarból kifolyólag követte el, beszállították a belgyógyászati klinikára. Életbenmaradásához nincsen remény.

* **Védekezés a színházi tűz ellen.** Az a borzasztó ijedelem, mely már a legkétségbeejtőbb katasztrófáknak volt az okozója, színházégek alkalmával sokakat gondolkodóba ejtett már, hogy miképp lehet a tömeget rátanítani a józan viselkedésre az igazi veszedelem pillanatában. Egnéhány berlini színház ujjában praktikus módját eszelte ki a közönség kitanításának. A zenével felderített unalmas felvonásokban a vasfüggönyre vetítik a következő mondásokat:

— Nyugodtan távozzunk!
— Uralkodjunk magunkon tűzvész alkalmával!
— Csakis a legközelebbi kijárási felé törekedjünk!
— A kijáratokban ne áldogáljunk!
— A ruhatárat gyorsan hagyjuk el!
— Engedelmeskedjünk a rendfentartónak!

E féle figyeimeztetéseket vetítenek éles megvilágítással a függönyre. Csupa unalomból — hiszen szembeötlők — a publikum buzgón olvashatja és lassankint hozzászokik a rendszabályokhoz. Ajánlatos volna ezt a pompás tárlalmányt minden színházban alkalmazni.

+ **Egy bárónó rejtélyes halála.** Szegedről jelentik: A múlt éjszaka

rejtélyes haláleset történt a szegedi vendégházban. Sahlhausen Fanni bárónő, a ki négy nappal ezelőtt szállt meg a szállodában, váratlanul rosszul lett és mivel a szálló személyzete a közeli katasztrófától tartott, telefonált a mentőkért. A mentők nyomban kivonultak, de már nem nyújthattak segítyt, mivel a bárónő meghalt. Holttestét rögtön a városi közkorház halottas kamrájába szállították. A rendőrség pedig azonnal egy jegyzőkönyvet vett föl az esetről, de a halál okáról nem adott felvilágosítást. Állítólag revolverrel szívenlőtte magát a bárónő. Egyébként különös természetű öreg asszony volt, a ki viselkedésével általános feltűnést keltett. Senkije sincs Szegeden és nem tudható, mit keresett ott. A szállóbeli szobájában talált levelek alapján állapították meg, hogy Ujpesten rokonai laknak. Rokonait a rendőrség táviratilag értesítette a hirtelen halálesetről.

* **Rendőri krónika. Talált tárgyak.** A napokban a hídelvei kis utcában egy fekete puha férfi kalapot, az átjáró utcában pedig egy libát találtak. A gazdátlan jószágokat a rendőrség őrizi, a honnan azok átvehették. — **A zsirtolvajok.** Rucska Lajos kolozsvári lakos padlását ismeretlen tettesek feltörték és két bödön zsirt elemeltek. A rendőrség nyomozza a tolvajokat. **Kolozsvári betörők.** Az ily címen megírt betöréses lopás tizennegyedik tettesét Dezsán Alexa rovott multu egyént a kolozsvári rendőrség távirati megkeresése folytán tegnap Zilahon tartóztatták és Kolozsvárra hozzák. A rendőrség az összes betörőkről fényképeket vettetett fel a gonosztevők albuma számára. — **Idegen munkanélküliek.** A rendőrségnél tegnap két idegen munkanélküli napszámos jelentkezett. Az egyik, Dakics Bozsó montenegrói kivándorolt, a ki nyolc évig egyik ungmegyei gyárban dolgozott, a másik Törökországból szökött el, a hol egy politikai büntény miatt állandó üldözésnek volt kitéve. Az utóbbi Sritou Tálénak hívják és november 18-án jött be Magyarországra munkát keresni. Mint-hogy azonban munkát nem talált, tegnap a rendőrségtől kényszerutlevéllel hazautaztatták.

* **Nyeremény.** Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a Mátyás király-téri Ludasi-féle tózsdeben vásárolt 51.937 számú sorsjegyet ötezer koronát nyert.

* **Szerencsés számok.** Az osztálysorsjáték mai húzásán:

30.000 koronát nyert: 86715.
20.000 koronát nyert: 22759.
10.000 koronát nyert: 31345.
5000 koronát nyertek: 62488
74459 82406 101782.
2000 koronát nyertek: 64 6013
29398 57700 67537.
1000 koronát nyertek: 198 34303
90636 108833.

500 koronát nyertek: 950 3478
6299 6733 7999 9481 10512 1126
12088 14522 15571 20729 24796
27737 28513 42394 43311 47809
40185 52019 55367 61486 61831
62193 66562 71337 72878 75682
76078 76133 76731 81122 82199
82360 84311 85456 85497 87145
67119 99906 100112 101394 104197
107298.

A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

A MEGYE.

Jegyzők tanfolyama. A kolozsvári közigazgatási tanfolyamon ma délután kezdődnek el az első félévi nyilvános vizsgálatok, a melyeknek tárgyai a pénzügyi igazgatás, állami számvitel, tételes magyar magánjog, büntető jog, közgazdasági igazgatás, községi igazgatás és tételes magyar közjog. Az egyes tantárgyakból a jelölteket dr. Szterszky Vincze pénzügyi fogalmazó, Zabulik László megyei főügyész, dr. Ignác István főispáni titkár, Hankó Veress Károly kolozsvári járási főszolgabíró, dr. Pavlik Sándor és dr. Láposi Hegedűs Árpád vármegyei aljegyzők fogják kikérdezni. A vizsgálatok január 31-ikéig tartanak és a farkas-utcai régi vármegyházban fognak lefolyni.

☒ **Hivatalos vizsgálat.** A nádamenti járás főszolgabírája, Toczaer Ödön tegnap kezdte meg hivatalos körútját. Sorra vizsgálja az összes körjegyzői irodákat és községi pénztárakat, a mely vizsgálat mintegy 2-3 hetet fog igénybe venni.

A BUDAPESTI KÖZLÖNYBŐL.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Farkas Béla dévai gyakorló ügyvédet Dévára királyi körjegyzővé, dr. Vékás Lajos dési törvényszéki joggyakornokot a nagyilondai járásbíróshoz aljegyzővé kinevezte.

SZINHÁZ

☉ **Z. Bárdi Gabi vendégszereplése.** Még élénk emlékezetében van a kolozsvári színházi közönségnek az a lelkes demonstráció, a melyet Z. Bárdi Gabi bucsuzásakor rendezett Kolozsvár város közönsége. Öllel nyújtották fel akkor a művésznőnek a babért, a pálmát — a csokrokknak, diszkosaraknak és koszoruknak se szeri se száma nem volt, s hullott a virágosó mint az őszi zápor... Valóságos theatre paré volt az az utolsó előadás, a melyen a primadonna a publikumot annyira frappírozta, hogy hazavonulásakor háromszor körülhordozták a főtéren a fogatát. Az idő telik, az idő mulik, három estére visszatért a legnépszerűbb színésznő Kolozsvárra. Tegnap este lépett fel először a *Lili* címszerepében. És milyen volt a fogadtatás? Csak olyan, mint a bucsuzás. Épen olyan meleg, épen olyan szives, mint bucsuzásakor. A színház rengett a tapstól, zúgott az éljenektől. Virágban sem volt hiány. A művésznő úgy játszott és úgy énekelt, mint „Lili”-ben Kolozsvárt még senki sem.

Színházi napló.

Csütörtök: Z. Bárdi Gabi föllépésével *A modell* (bérletszünet XII. páros sz.)

Péntek: Z. Bárdi Gabi föllépésével: *Kuruc-furfang* (Bérlet 99. páratlan sz.)

Szombat: Uj betanulással: *Monodin ur felesége.* (Bérlet 100 páros sz.)

Vasárnap d. u.: *A vándorlegény.*
Vasárnap este: *Jani és Juczi.* (Bérlet 101. páratlan sz.)

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Január 28. Piros kalikó-estély.
Január 29. Könyvnyomdászok thea-estélye Torna-Vivoda.
Február 1. Vörös-kereszt-estélye, Vigadó.
Február 4. Református diákbál, New-York.
Február 4. Tiszti-estély, New-York.
Február 4. Református papnövendékek bálja Központi szálló.
Február 4. Vasutasok estélye, Ferenc József-ut 63 szám.
„ 11. Városi tisztviselők bálja, Vigadó
„ 11. Megyei piknik, Megyeház.
Febr. 16. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
Febr. 18. Birósági piknik, New-York.
Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
„ 11. Megyei piknik, Megyeház.

× **Vasutasok estélye.** Az államvasutak kolozsvári műhelyének Öszhang néven ismert önképző, dal és zene-egylete február hó 4-én (szombaton) saját helyiségében (Ferenc József-ut 63.) táncsal egybekötött estélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 korona, családjegy 3 személyre 2 korona 60 fillér. Az estély 8 órakor kezdődik.

Törvénykezés.

§ **Nemzetiségi képviselőjelölt sajátópore.** Malasics Géza szerb író, az internacionális szociálisták egyik agitatora a „Narodni Rész” című szerb lapban egymásután három olyan cikket közölt, a melyekben erősen támadta az osztályuralmat. A budapesti királyi ügyészség mind a három cikk miatt osztálygyűlésre való izgatás miatt pörbe fogta Malasicsot, a kinek ügyében a mai napra tűzte ki a fő tárgyalást Zsitvay Leó kuriai bíró. Az esküdtzéki tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert a vádlott nem jelent meg. Dr. Pollacsek Sándor védő bejelentette, hogy Malasicsot egy kis baleset érte. Szombathelyről érkezett ma Pollacsekhez távirat Malasicstól, a ki közli vele, hogy mikor tegnapelőtt mint képviselőjelölt a kerületét utazta be, a kocsit felfordult, ő komolyabb zúzódásokat szenvedett, úgy, hogy most ágyban fekvő beteg. Dr. Polgár Viktor királyi ügyész erre azt indítványozta, hogy a tárgyalás elnapolása mellett vádlottat a legközelebbi tárgyalásra vezessék elő, mert távolmaradását nem igazolta elfogadható módon. A törvényszék az elővezetést nem rendelte el, mert nincs kizárva, hogy a vádlott ezt a hiányt később pótolja.

§ **Féltékeny völégény.** Budapestről írják: Mészáros István szabósegéd körülbelül két évvel ezelőtt megismerkedett Nagy Irma szakácsnővel és közöttük csakhamar benső szerelmi viszony fejlődött ki. A leány anyjának nem tetszett ez a szerelmi viszony és többször figyelmeztette leányát, hogy mondjon le a szabósegédéről, mert nem adja hozzá őt semmi szín alatt. A fiatal embert az anya ellenkezése nagyon elkeserítette, emiatt gyakran történt öszszeszóalkozás és Mészáros egy alkalommal néhány hónapra szakított is kedvesével, aki nem akart lemondani arról, hogy édesanyjától örökre távozzék. Később újra feléledt a már csaknem elhidegült viszony, azonban a legény féltékenykedni kezdett és mult évi augusztus 4 én megfenyegette a

leányt, hogy abban az esetben, ha az anyja nem egyezik bele a házasságba, megöli kedvesét és öngyilkossá lesz. Fenyegetését pár nappal később végre is akarta hajtani. Forgópisztolyt vett és kétszer a leányra lőtt, azután a fegyvert önmaga ellen fordította, de sem a leányban, sem önmagában nem okozott nagyobb kárt. A féltékeny embert tetartóztatták és most a királyi ügyészség indítványára szándékos emberölés kísérlete címén vád alá helyezték.

Jdegenek naplója.

— Kik érkeztek ma Kolozsvárra? —
— január 18.

Központi szálloda. Dr. Hajdu Lajos Zalatna. Schvarcz Ignáczné Sz. Somlyó. Stovicek József kereskedő Bécs. Schubert Sándor kereskedő Budapest. Feld Mór utazó Temesvár. Kacser József utazó Bécs. Reh József utazó Bécs. Schwéd Ferenc utazó Bécs. Várnay Rezső kereskedő Budapest. Maj János utazó Brassó. Panegh Eduard utazó Bécs. Hoffman Emil utazó Altona.

New-York szálloda. Báró Nopcsa Elek birtokos Szacsal, Zay Bárdi Gabi színésznő Budapest, Brázay Zoltán kereskedő Budapest, Beck Lajos birtokos Velence, dr. Rózsa Miklós író Budapest, dr. Mezey Andor orvos Bánffyhunad, dr. Davidovits J. ügyvéd Bánffyhunad, Grossmann Miksa kereskedő Budapest, Sit'enberg Siegfried kereskedő Budapest, dr. Dési Pál kör-orvos Hidalmás, Handlman J. kereskedő Beri, Hirsch Gyula birtokos N. Somkut, Emánuel Emil kereskedő Temesvár, Bretter Mór és neje birtokos Mócs, Tholnay Regina né birtokos Folyfalva, Gut József kereskedő Beri, Mesticz Ferenc kereskedő Budapest, Böhm János igazgató Bécs, Hoffmann Sándor kereskedő Budapest, dr. Tomcsiu Simon orvos Hidalmás, Simon Miksa ügyvéd N. Somkut, Grünwald Albert kereskedő Budapest, Dörner Károly kereskedő Budapest, Huber J. kereskedő Budapest, Rákosi Endre hírlapíró Budapest, Weisz József kereskedő Beri, Fuith Richard ügyvédjelölt Zokolin, Ungán Miklós ügyvédjelölt Budapest, Bartha Jenő kereskedő Budapest, Schmidt Jakab birtokos Maros-Bogát, Weinberger Mór kereskedő Budapest, Zemplén Mór kereskedő Budapest, Rossmann J. kereskedő Mócs, Szász Károly intéző Marosvásárhely, Herre Ottó kereskedő Grác, Kans Lipót kereskedő Bécs, Fromer L. kereskedő Budapest, Naschitz H. kereskedő Budapest, Schwarz Izsák kereskedő Marosvásárhely, Rosenfeld J. kereskedő Leipzig, Tury József igazgató Miskolc.

Biasini szálloda. Nemes Árpád református pap Marosujvár, Szauner Lajos birtokos Oláh Sályi, Hirsch Herman vendéglős Bethlen, Grosman Miksa magánzó Bethlen, Kottai János szabó mester Kolozsvár, Erlich Károly joghallgató Tiszaroff, Lövy Oszkár utazó Bécs, Bognár Károly joghallgató Szentagota, Jancsó Géza bankhivatalnok Mezőbánd, Stülnagel Alfrédné magánzó Szeged, Cseke Andor joghallgató Maros-Ludas, Déczy Viktor papnövendék N.-Szt.-Miklós, Sole Samu utazó Budapest.

Pannonia Fészl-szálloda. Csoma Sándor kereskedő Bánffyhunad, dr. Mezey Andor orvos Bánffyhunad, Stern Leó utazó Budapest, Adler Sámuel utazó Budapest Menyó

Rezső utazó Budapest, Csillag János jogh. Kővegy, Klófer Jenő utazó Budapest, Kornstein Adolf utazó Budapest, József Eisler kereskedő München, Csizsér Berta urnő Torda, Buzás János szállodás Bánffyhyvad, Szabó Lajos utazó Budapest, Ormos Arnold utazó Budapest, gróf Teleki József Fehérszék, Goltman Sámuel utazó Budapest, Brondl H. utazó Budapest, gróf Teleki Jenő Nagysomkut, Rozner Gyula utazó Munkács.

Főszerkesztő: DR. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN

Kiadó: „NAPLO” hirlapkiadó-vállalat

NYILTTÉR

Reggelig nyitva.

A Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi időny alatt naponta, éjfél után

friss korhelyleves és valódi szepesi tormás virsli.

Mulatató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

1500 koronát kereshetnek meg havonként intelligens, jó fellépésű egyének (nők is) egy nagyszabású új irodalmi vállalat terjesztésével. Korvin Mátyás Erdélyi könyvkereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt Deák Fer.-u. 21.

Egy ujonnan berendezett gyümölcs- és csemegeüzlet előnyös feltételek mellett eladó.

Cím megtudható a kiadóban.

ŐSZI ALBERT

ékszer és óra nagyraktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javítások felvállaltatnak.

Apró hirdetések.

(Előre fizetendők.)

Egy finom fehérnemű varrónő lakik: Linczeg u. 9. sz.

REGÉNY.

Jgélet.

— Regény. —

Irtta: Elzéar Pierre.

A szerencsétlen utazó, rettenetes dráma sulya alatt, képtelen volt testi szükségletéről gondoskodni, teljesen Pyramera bízta magát. Ez teljesen elemében érezte magát, gondoskodott gazdája málhájáról, szóval megkímélte őt minden apró cseprő ügyektől. Roger néhány óráig teljes kimerültségben és fátsultságban vesztegelt.

Vissza tért a gyarmatokról, mert vágyódott a nyugodalmas, boldog élet után. Belefáradt a kalandos életbe honvágyat érzett a családi élet és szülőváros után. Hányszor gondolt bátyjára hazautazása közben! Láta őt a tűz mellett ülve, abban a kis házban mely még apjától maradt rájuk; látta gyengéd mosolyát melylyel karjait kitarja, feléje és oda vezet a kályha másik sarkához. Ezek voltak álmai míg át kelt az Océanon. Fel-feltűnt előtte egy bájos árnykép, valami gyermekkor emléke.

Roger soha sem volt szerelmes, mégis a jövőjét nem tudta másképp elképzelni, mint egy boldog család körében. Bátyjának már előre biztosította a szeretett bácsi helyét.

Valószínűleg a nagy korkülömbőség miatt nem beszéltek soha sem szerelmeikről. Roger tisztelte bátyját és erényesnek tartotta, nem annyira komorsága, mint közönyösége miatt.

Peyrelével folytatott szerelmi viszonya is zavarba hozta volna őt, ha az előtte lejátszódott jelenet minden egyéb képet ki nem törülte volna agyából. Ez előre nem látott, fejezet volt életében és az irtózat nem engedett helyet a csudálkozásnak. Élete el volt rontva más irányba terelődött. Bátyja árnyéka állt mindig szeme előtt. Folyton csak a busszu és bátyja emlékének tisztázására gondolt. Ez lett új életcélja.

Pyrame elmesélte, hogy bátyja az utolsó óráig mindig Helén egy hajfűrtjét csókolgatta, melyet titokban vágott le.

Roger is szeretni kezdte azt, kit Jean is annyira szeretett és elhatározta, hogy felfedezi és megbünteti a valódi tettest.

Még ugyan azon az estén, melyen megérkezett elment Guilmain Jean Pétrement Tamás ügyvédhez. Ez volt megbízva bátyja védelmével.

Pétrement ugyan csak meg volt lepődve mikor látogatója nevét hallotta, kétszer is ismételtette azt öreg gazdasszonyával. A kivégzett teteme még meleg volt s már jelentkezett egy rokona. Az alkalomhoz mért ábrázatot öltött és kiadta a rendeletet, hogy vezessék be.

Pétrement derék ember volt s nem is volt rossz ügyvéd, dacára dadogásának, melyről soha sem tudott leszokni. Kis termetű volt, keskeny ajka volt, hegyes orra előreálló álla, mind ez nem tette őt vonzóvá. De azért sokkal jobb volt, mint a mint külsejéből következtetni lehetett.

— Uram, mondá Roger a mint letült Pétrementtal szemben, én an-

nak az embernek a bátyja vagyok, akit ma kivégeztek.

— Nem volt szerencsénk, felelte az ügyvéd, senki sem sajnálta ezt jobban, mint én; értesüléseim Guilmain Jeanról kitünők voltak, én pedig mindent megtettem, hogy más kimenetele legyen ügyének.

Roger most másodszor vette észre hogy bátyja neve mellől elhagyták az „urat”.

— Nem is kételkedem, felelte, az ön jó akaratában és erőlködésében, hogy bátyját megmentse. Hogy csak most, ily elkésve látogatom meg, ennek az az oka, hogy csak ma érkeztem Bordeaubába. — Megtudtam mindjárt az egész ügyet, melynek szerencsétlen bátyám volt az áldozata, a tárgyalást, elítélését. Kivégzetetésén jelen voltam.

(Folytatjuk.)

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinczéből palackozva és hordóval olcsón eladók.

Asztali borok 90 fillér., 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telephon szám 531. Üvegek visszavétnak.

= Napló =

független politikai napilap

előfizetési ára:

Egy évre . . . 24 korona
Fél évre . . . 12 korona
Negyed évre . . . 6 korona
Egy óra . . . 2 korona
Egyes szám ára 8 fillér.

Kapható a dohánytűzsdékben és minden elárusítónál.

A Szegedi vendéglő a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, a Deák Ferencz utca 26 szám a.

A „SZEGEDI VENDÉGLŐ”

összes helyiségei a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva vannak és a t. közönség rendelkezésére állanak. Tiszta magyar konyhájára, valódi egri és celnai boraira felhívja a t. közönség figyelmét a tulajdonos.

Egész éjjel nyitva.

B. Bak telepen!

A Nádas-fürdő során felparcellázott üres házhelyek vagy 2 szoba, konyha, kamara, kert és vízvezetékekkel felépített házak olcsó törlesztéses kölcsönrel és kedvező fizetési feltételekkel tulajdonjogilag eladók vagy 1905. július hó 1-től bérbevehetőek. A vasuti átjáró alatti saroktelken több modern uri lakás és két üzlethelyiség 1905 október 1-től bérbevehetőek.

Értekezni lehet

B. Bak Lajosnál KOLOZSVÁRTT, Malom-u. 28 sz.

A NAPLO telefonszáma

Szerkesztőség: 379.

Kiadóhivatal: 379.

Olvassa és csodálja!

Teszler Károly divatkereskedőnél Wesselényi-Miklós- (Hid)-utca 11. sz. alatt,

mai naptól fogva eladásra kerülnek: Remek tenisz flanelek 14, 16 kr. — Zefírek, kartonok, szatinok és batiszok 9 krajczártól kezdve. — Legújabb divatu barchetek 13, 19, 25, 30 kr. — Valódi francia flanelek, legdivatosabb desjsineken 25, 30, 35 kr. — Dupla széles ruhaszövetek 15 krtól kezdve. — Va ódi angol szövetek 140 centi széles 38, 45, 56, 76, 95, 1.10, 1.30 kr. — Vi-har-loden 85 centim. széles 28, kr., 120 centim. széles 43 kr. — Cibelin szövetek 120 és 140 centim. széles 60, 70, 80 kr. — Vászna, chiffonok, kész fehérneműk, ágyterítők, fegyházban kötött harisnyák és még sok fel nem sorolható czikkek, olcsó árak mellett.

Maradékok, nagy választékban.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház).

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserélését, javítását, hangolását, helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

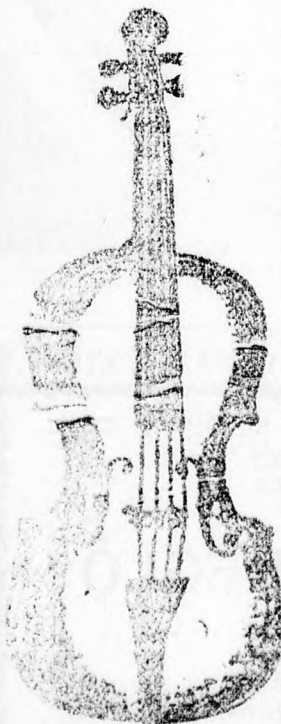
Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6-forinttól feljebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda

mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4-rt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangok.

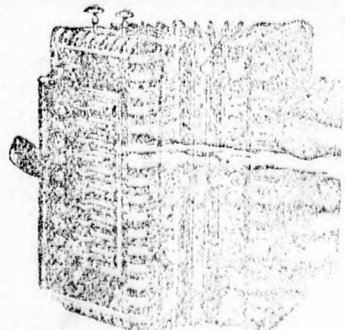
Különleges acélhangú hangversenyharmonikák, saját minták.

Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakkerülettel, pontosan, jutányos áron eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél

Kivitel nagyban és kicsinyben!
Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetlik.

TÁROGATÓ

rőzsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30-rtól feljebb.

Harmoniumok világlegjobb gyártmány, 65-rtól feljebb.

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitelszövetkezet” (Kolozsvár, Ferencz József út 2.) 3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg, a melybe való belépésre a t. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3 év leteltével úgy a befizetett összegek, valamint 5% kamatja s az átírási és késedelmi díjakból eredő jövedelem a bank által a tagoknak készpénzben kifizettetik. Az említett jövedelemmel a **betett koronák kamatja 10%-ra is felnőhet.**

A tagok kölcsönt nyernek váltóra, kötelezvényre, értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamat mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1—2 koronájával fizetheti 3 év alatt vissza, ha pedig kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz szert.**

Az évtársulatba való belépés mindenkinek melegen ajánlható.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legújabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

Telefon szám 379.

